

ZRZESZENIE KASZUBSKO-POMORSKIE KASZÈBSKÒ-PÒMÒRSZÈ ZRZESZENIE

80-837 Gdańsk, ul. Straganiarska 20/23 tel. 58-301-27-31 fax. 346-26-13

Komunikat Zespołu Orzekającego po posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2016 r.

W dniu 13 stycznia 2016 r. odbyło się posiedzenie Zespołu Orzekającego o znajomości języka kaszubskiego na potrzeby nauczania w szkołach i przedszkolach z udziałem Prezesa Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego p. Łukasza Grzędzickiego oraz Dyrektora Biura Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego – p. Łukasza Richerta. Przedmiotem posiedzenia były sprawy związane z poziomem przygotowania nauczycieli przystępujących do egzaminu oraz ich kontekst.

Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, jako stowarzyszenie reprezentujące interesy społeczności posługującej się językiem regionalnym poprzez swój Zespół Orzekający przeprowadza procedurę orzekania o znajomości języka kaszubskiego. Ma na uwadze, by wdrażana i realizowana była edukacja na wysokim poziomie, a - nade wszystko – by nie ucierpiało dobro dzieci i młodzieży uczących się języka kaszubskiego. Zależy nam przede wszystkim na tym, by dzieci i młodzież nie zniechęcać słabym poziomem nauczania, brakiem stosownych umiejętności u nauczycieli, nudą i brakiem pomysłów na atrakcyjną naukę ze strony nauczycieli. Nie chcemy, by temu podobne właściwości edukacji kaszubskiej przyczyniły się do porzucania języka kaszubskiego i w efekcie - jego ostatecznego zaniku.

Ważne jest, by nauczania języka kaszubskiego podejmowali się nauczyciele dobrze do tego przygotowani. Stąd przeprowadzane są przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie wystandaryzowane egzaminy. Wystandaryzowany egzamin obejmuje badanie czterech sprawności językowych: a) rozumienia ze słuchu, b) mówienia, c) czytania, d) pisania. Są one szczegółowo opisane w dokumencie *Europejski System Opisu Kształcenia Językowego* Rady Europy, na którym także opiera procedurę Zespół Orzekający. Dokument powinien być też znany nauczycielom języków. Nie jest zatem możliwe, by do nauczania języka kaszubskiego w szkole dopuszczać nauczyciela, którego umiejętność pisania (lub też każda

inna z wyżej wymienionych) została oceniona na zero, bo to oznacza, że takiej umiejętności nauczyciel nie posiada i nie może pełnić roli nauczyciela języka kaszubskiego.

Punktacja ze wszystkich części egzaminu jest drukowana na zaświadczeniu, które otrzymuje nauczyciel i które przedstawia organom: zatrudniającemu, pełniącemu nadzór pedagogiczny czy organowi kontrolnemu. Punktacja z egzaminu jest integralną częścią zaświadczenia i wraz z tym zaświadczeniem dostępna. Jest wskazówką dla nauczyciela, jak powinien pracować nad sobą, by poprawiać swój poziom kompetencji i sprawności językowych oraz jest informacją dla dyrektora szkoły lub placówki, a także dla wizytatora z Kuratorium Oświaty czy przedstawiciela instytucji kontrolnych, jaki jest poziom zawodowy zatrudnianego nauczyciela języka kaszubskiego. W związku z powyższym nie można oczekiwać, by Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie wystawiło zaświadczenie o znajomości języka kaszubskiego na potrzeby nauczania w szkołach lub przedszkolach potwierdzające zerowe umiejętności z którejś z czterech zasadniczych sprawności językowych.

Stoimy na straży respektowania zasad. Polskie państwo przekazuje znaczne środki finansowe na nauczanie języka kaszubskiego i ma prawo oczekiwać, że podejmą się go dobrze przygotowani nauczyciele, a edukację języka kaszubskiego zorganizują w sposób odpowiedzialny właściwe podmioty (JST, dyrektorzy szkół i przedszkoli). Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie nie wywiera nacisku, by środowiska kaszubskie pochopnie i bez stosownego przygotowania podejmowały się organizacji nauczania języka kaszubskiego.

Oczekuje się także, by nauczyciele rozwijali się zawodowo w dziedzinie edukacji języka kaszubskiego i doskonalili swoje umiejętności pedagogiczne przez całe aktywne życie zawodowe. W szczególności oczekuje się dokończenia się na studiach podyplomowych organizowanych przez wyższe uczelnie Pomorza i ustawicznego rozwoju na innych profesjonalnych formach doskonalenia, dających dalsze umiejętności zawodowe.

Problemy osób ubiegających się o uzyskanie zaświadczenia potwierdzającego znajomość języka kaszubskiego na potrzeby nauczania w szkołach i przedszkolach mają swoje źródło w zbyt szybkim podejściu do egzaminu, gdy nie osiągnęli oni jeszcze wystarczających umiejętności – przede wszystkim w zakresie pisania po kaszubsku. Krótki 60-godzinny kurs (lub jeszcze krótszy), np. „*Język kaszubski dla początkujących*”, który wielu przechodzi, także okazuje się niewystarczający, by osoby, szczególnie te, które dopiero co rozpoczęły naukę języka kaszubskiego, mogły odnieść sukces na egzaminie. Decyzja o przystąpieniu do egzaminu, jaka nastąpiła w przeszłości z inicjatywy samych ubiegających się, bądź pod naciskiem dyrektorów szkół czy organów prowadzących, rodzi określone skutki w postaci niepowodzeń czy dramatów.

Pozostaje nam życzyć, by do egzaminów podchodzili nauczyciele dobrze przygotowani, zmotywowani wewnętrznie i przekonani o swojej misji w stosunku do uczniów i samego języka kaszubskiego.

Członkowie Zespołu Orzekającego

Ze strony Władz
Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

prof. Edward Breza – Przewodniczący

Łukasz Grzędzicki – Prezes ZKP

Renata Mistarz – Sekretarz

Łukasz Richert – Dyrektor Biura ZG ZKP

prof. Marek Cybulski – Członek

Danuta Pioch – Członek

Bożena Ugowska – Członek

dr Małgorzata Klinkosz – Członek
(akceptacja stanowiska)

Wanda Lew Kiedrowska Członek
(akceptacja stanowiska)